

עלון ערבות

גליון מס' 18

בטאון המועצה האזורית 'הערבה' התיכונה'

ספטמבר 1985

ה-על כוס קפה-על כוס קפה-על כו

ארז כחולי

עם

הללו למדו לתכנן ולהוציא אל הפועל את המשימות שהוטלו עליהם, עשו זאת על הצד הטוב ביותר ואכן ניתן להטיל עליהם אחריות ולהעמיד בפניהם אתגרים".

שאלה: מהו החוג להכרת הסביבה ?

ארז: החוג מונה היום כ-15 נערים, שהבוגרים כיניהם עולים לכתה י"ב, והוא פעיל כבר כארבע שנים. הנערים מתמידים בהשתתפות בחוג למרות עיסוקיהם הרכים (עבודה, בית הספר, חוגים אחרים ועוד). החוג מבוסס על קיום פגישות שבועיות וטיולים חודשיים. בחוג אנו מתכננים, לומדים ומסכמים נושאים שונים הקשורים באזור, הרעיון המרכזי המנחה את פעילות החוג הוא הכרת הסביבה הקרובה בצורה שיטתית והמסלולים עליהם אנו עוברים מותאמים לקבלת רקע כללי על האזור ולהבנה הבסיסית של השטח.

שאלה: מהן תכניותיך לעתיד ?

ארז: אני מאמין שסוד ההצלחה טמון בהחדרת הנושא לתוך כותלי בית הספר, ויש להקדיש לו זמן במסגרת ממוסדת במערכת, ולהתייחס אליו כנושא או כמגמה לימודית. הדבר ייעשה תוך כדי שיתוף והפעלת המדריכים וכיחד נקיים בתוך בית הספר מעין בית ספר שדה, שירכז את החינוך הסביבתי. אני מאמין, שלאחר כמה שנים של פעילות יהפוך

כל מי שמצוי בטיפוח הכרת הסביבה ובשנת הבר

מצווה יודע לספר שמימת "החלוץ הבודד" היא

אחד מ"שיגעונותיו" של ארז כחולי מעין יהב.

הוא ה"דוחף", היוזם, המבצע והמשקיע שעות רבות מזמנו החופשי להצלחת העניין. במשך שנת הלימודים ניתן לראות את ארז מסתובב כמסדרונות בית הספר ימים ושעות, גם בשיאה של עונה חקלאית, נפגש עם מחנכים וחניכים ומתכנן אתם את המבצע "חלוץ בודד" שהילדים מצפים לו.

לשאלתי מה מניע אותו לעסוק בכך עונה ארז;

"אחת הבעיות המעסיקות אותי היא כיצד "להחדיר"

אל הנוער שלנו את אהבת הטבע, הכרת הסביבה

והקשר לארץ. מבצע "חלוץ בודד" הוא אחד המנופים

להשגת מטרה זו, אך זה איננו המבצע הפרטי שלי בלבד.

בשנה האחרונה הוא היה תוצאה של שיתוף פעולה אמיץ

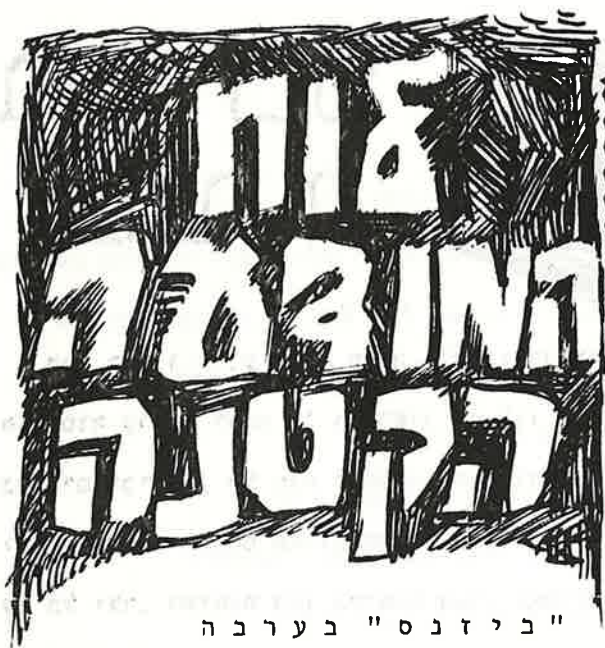
עם החוג להכרת הסביבה והוא התבסס על עבודה

בחוליות, תוך כדי עבודת הכנה מדוקדקת ולימוד

השטח של כל המשתתפים. החוג להכרת הסביבה פועל

כבר מספר שנים בעין יהב ואני יכול לציין בסיפוק,

שהעבודה שהושקעה בחוג החלה להניב פירות. הנערים

" ב י ז נ ס " ב ע ר ב ה

חנות חדשה במרכז ספיר

לאחרונה פתחה משפחת גואטה במרכז ספיר חנות חדשה המציעה מבחר מגוון של צעצועים, מתנות, ציוד לימודי ועוד...

ללקוחות הבאים אליה מובטח שפע של סחורות לכל הטעמים בתוספת שירות אדיב ובמחירים ללא תקדים!

פ י ר ס ו ס ב " ע ל ו ן " ע ר ב ו ת

כל המעוניין לפרסם מודעה בעלון הנפוץ ביותר בערבה, "עלון ערבות", בענייני רכישה, מכירה, חליפין, דרושים וכו' מתבקש להתקשר עם עורך העלון: טלפון 81345. מרכז ספיר.

ענין זה לחלק אינטגרלי בחיינו. במשך השנים יצטבר גם ידע רב בו נוכל להיעזר בצוות המדריכים והמורים בתחומים השונים והוא יכול להיות בסיס לשיטות מתודיות שונות כגון עבודות אישיות ועבודות גמר של התלמידים בתחומים השונים הקשורים בסביבתם הקרובה.

כשלב ראשון יש להתחיל בהדרגתיות ולחתור להקמת

מגמה ללימודי שדה, ובסופו של דבר ניתן יהיה גם לקבל את האישורים המתאימים לכך מטעם משרד החינוך.

כבר בשנה הקרובה אפשר לתכנן פעילויות בבית הספר היסודי כגון קיום ימי שדה והפעלת המדריכים מהחוג להכרת הסביבה במסגרת בית הספר. לצורך זה יש לעשות

זאת בשיתופם המלא של המורים ולרכז פעילויות אלו כימי שדה בהם יעסקו הילדים בטיולים, משחקים, כישול, חומר עיוני וכו'.

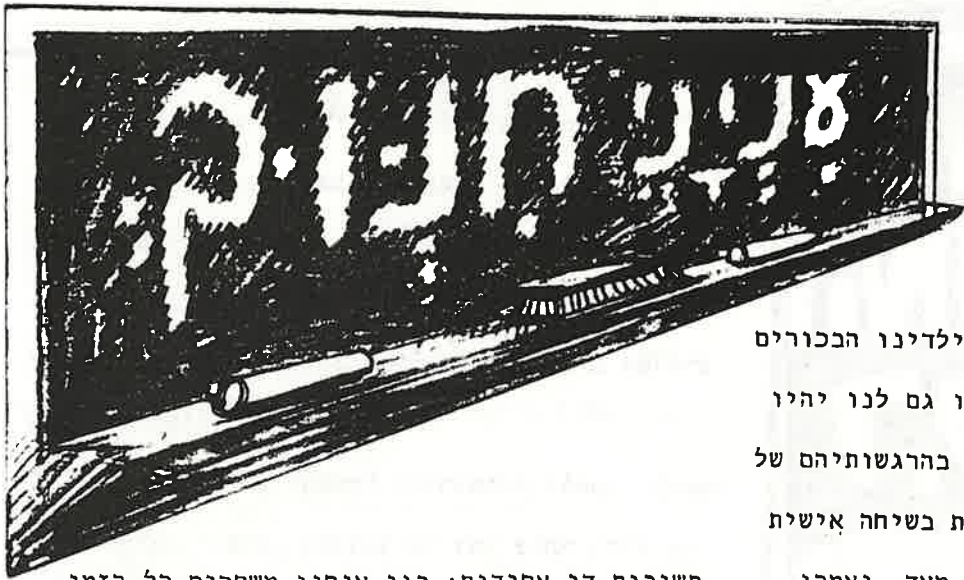
פעולות אלו תתרכזנה בעיקר בעונת החורף ויוקדשו לכך מספר ימים מתוך מערכת הלימודים.

ארז מסכם את ה"אני מאמין" שלו בכמה משפטים:

"ההכרה המעמיקה של הסביבה הקרובה מעמיקה גם את הקשר של האדם לאזור בו הוא חי. הקשר הזה הוא עמוק, שורשי ומעשיר את האדם. עלינו ליצור תרבות מיוחדת לנו ליושבי הערבה. נושא הכרת הסביבה יתרוכז גם לשמירה על איכות החיים באזור ושמירה על ערכי הטבע המיוחדים לאזורנו ורק אנחנו בעצמנו נוכל לעשות זאת."

ראיין: זק קנו

בכורי צופר לכתה א'

הנה הגענו לרגע הזה, שבעת ילדינו הבכורים סוף סוף עולים לכתה א' ומעכשיו גם לנו יהיו נציגים בכיה"ס. על מנת להשתתף בהרגשותיהם של ילדינו שאלתי אותם שאלות שונות בשיחה אישית עם כל ילד. השיחות היו נעימות מאד, נאמרו דברים יפים וחכמים. בעלון הפנימי של צופר הבאתי את דברי הילדים כלשונם, אך כאן אביא רק את סיכומם של הדברים באופן כללי.

השאלות אשר שאלתי את הילדים היו: איך אתה מרגיש שעוד מעט תהיה בכתה א'? מה אתה חושב שמחכה לך בכתה א'? מה עושים בכתה? מה ההבדל בין הגן לבין כתה א'? איך תגיע כל יום לביה"ס? איך אתה חושב ומתאר לעצמך את המורה שתהיה לך? האם אתה מכיר אותה? האם יש עוד משהו שאתה רוצה לאמר לי בקשר לכתה א' שאולי לא שאלתי אותך? איזה דברים שלומדים בכיתה א' אתה כבר יודע? וכן... שאלות נוספות שהתעוררו במשך השיחה !!!

כל הילדים, ללא יוצא מן הכלל שמחים מאד ומחכינים בקוצר רוח להליכתם לכתה א'. הגדולים שיש בהם אחים קטנים ציינו, כי הם כבר מחכים לדעת לקרוא על מנת לספר לאחיהם הקטנים סיפורים במקום אמא או אבא, רוצים לדעת לכתוב מכתבים לסבתא וסבא, מקוים שהמורה תהיה נחמדה ו"תלמד אותנו טוב"... לשאלתי מה ההבדל בין הגן לבין ביה"ס? קיבלתי

תשובות די אחידות: בגן אנחנו משחקים כל הזמן... בכתה יש הפסקות ובגן אין. בביה"ס צריך ללמוד לקרוא ולא להשתולל... לגן לא מביאים ילקוטים... כפינת הספר שבכתה יש ספרייה לקריאה ובגן אין לוח כמו בכתה א', בגן יש כל מיני משחקים ובביה"ס אנחנו נשחק רק בהפסקה. בגן הולכים לבריכה ובביה"ס לא. בביה"ס הכי הרבה כותבים ובגן הכי הרבה משחקים. הילדים מחכים כבר לרגע לעלות על "האוטובוס של המועצה האזורית שיקח אותנו כל יום לביה"ס בלי אבא ואמא וגם יחזיר אותנו..."

כולם רוצים להכיר חברים חדשים ממושבים אחרים. רק שני ילדים מכירים את המורה שתהיה להם ואילו האחרים בכלל לא מתארים לעצמם איך המורה תראה. חשוב להם שהיא תלמד טוב ושהם יוכלו לדעת לקרוא ולכתוב. הילדים שמחו להתגאות בכשרונם ואכן יש ילדים שיודעים דברים רבים כמו: חשבון (מתקדם) לכתוב וקצת לקרוא.

את הילדים כבר שמענו... ועתה... מה אומרים ההורים על כל העניין? שאלתי אותם מספר שאלות על הרגשתם, האם יש שנוי בילד? האם שואל הילד

שאלות מיוחדות בענין כהה א' ? האם לדעתם יגרמו תגדל.

שנויים בחיי המושב בעקבות כניסת ילדינו לביה"ס, כמה מילים לסיכום:

ולפניכם סיכומן של התשובות:

רוב ההורים מרגישים שהשנים עוברות. ואנחנו "מזדקנים", מתרגשים יחד עם ילדיהם ומביאים את שאלות הילדים, כגון: "מה עושים בכתה א', מה לומדים? מה צריך לקחת, והשאלה שחזרה על עצמה "האם עוד ישאר בכלל זמן למשחקים"?

רוב ההורים צופים שיהיה שינוי בחיי הבית עם כניסת הילד לכתה א', כשהדבר העיקרי הצפוי לשינוי הן החופשות המשפחתיות, שתיצטרכנה להיות בהתאם לחופשות בית הספר. אך יש גם הורים שאינם צופים שינוי רציני. בחיי המושב כולם צופים שינוי משמעותי ומעתה והלאה יהיו לנו "שותפים קטנים" במלוא מובן המילה לחיי התרבות שלנו.

שיתוף הילדים במסיבות, גיוסם לשם ארגון ארועים שונים, ארגון חוגים שונים בשעות אחר הצהריים על מנת "למלא את זמנם" ולהמשיך את חינוכם גם בבית-המושב. הליכתם של ילדינו לבית הספר היא "סגירת פרק שהתחיל בעצם כשנולד הבכור". לאורך כל השנים עבר הילד שלבי גידול שונים אבל כולם עדיין לא של משהו מחייב יותר, עם הרבה השלכות לעתיד כמו ביה"ס. רוב ההורים צופים שמעגל החברים של ילדיהם יתרחב, כאשר יכנסו לכתה, ואז גם מעורבותם בחיי האזור תהיה גדולה יותר.

בנושא החינוך האזורי, המודעות מעטה, אך כולם צופים שעקב כניסת הילדים לבית הספר המעורבות

אנו מתכוונים לערוך טכס לכבוד הילדים העולים לכתה א'. וננסה לתת להם את ההרגשה כמה הם גדולים וכמה כולנו שותפים לשמחתם. נברך את המשפחות: דרור ודליה עדין ובתם - לי כהן ארזה ועמנואל ובנם - אביעוז שחר דליה וציון ובנם - ערן עפרון יונה ומיכל ובנם - נעם בר טוב אביגיל ואבירם ובנם - רועי ישועה מיכל וגיא ובתם - דקלה קיידן אורנה וגדי ובתם - רתם בברכת קליטה קלה והצלחה בלימודים !!!

מאת: דליה דרור

בסוף שנת הלימודים ערכנו יאירה ואני, תערוכת
הישגים שק תלמידי ביה"ס.
השנה חילקנו את התערוכה לפי כתות. כתות ד' ו-ו'
הציגו עבודות במלאכה וביצור, כתות ז' - ט'
הציגו עבודות ביצור וגם בטכנולוגיה. אני מקוות
שכולם נהנו מהתערוכה, שהיתה השנה יפה במיוחד בהן
והתלמידים הראו רמה גבוהה בביצוע, ביצירה וכמעוף.
כמו כן, נערכה השנה תערוכת ציורי ילדים מ-20
מדינות כדיזינגוף סנטר במסגרת אירועי המכביה ה-12.
בין הנושאים שהופיעו בתערוכה: קיבוץ גלויות, חגי
ישראל, ירושלים, תרבות הגוף ועוד... התערוכה נערכה
בחסות משרד החינוך, המכביה ומוזיאון תל אביב.
מרק שפס, מנהל מוזיאון ת"א, שמש יועץ אמנותי
לתערוכה, וועדת מיון בחרה 200 ציורים מתוך אלפים
שהגיעו מכל רחבי העולם. שלחתי כ-10 ציורים ומתוכם
נבחרו 5 ציורים של התלמידים האלה: יאיר אסקפה,
ניר בראל (עין יהב) אסנת ספיר (מרכז ספיר) אורן
אמיואל (חצבה). התלמידים וההורים הוזמנו לפתיחת
התערוכה שהוצגה במשך כל אירועי המכביה.
נקווה שגם שנת הלימודים הבאה תהיה מוצלחת כקודמתה.

אילנה שגיא

טבע בערכה

דרכות נמדדות הטבע

הוא מתאים בעיקר לחובבי צמחיה וכיולוגיה. נחל גידרון מוביל אותנו מאזור ביה"ס חצבה צפון מזרח. נרד לאפיק הוואדי אחרי בריכות החימצון של כ"ס שדה, ונלך איתו לכיוון הדקלים אותם נוכל לראות כבר מרחוק. בדרך נוכל למצוא שפע של צמחי מדבר הגדלים באפיק הוואדי ובקירות הנחל החולי. בסוף הסיור במרחק הליכה של 2 ק"מ נגיע לאזור הדקלים, אזור סבוך בצמחית מלחה, שפע של קנה ומלוח ומינים שונים של צמחי מדבר נדירים. ליד הדקלים נוכל לחנות, לבשל ולשחק בטיול המתאים לילדים מגיל 3. ניתן גם לקצר את המסלול, אולם כדאי מאד להגיע לדקלים.

מסלול מס' 3

סיור לגבעות שיזף

נתחיל את הסיור מבריכת המים של חצבה, משם נרד באחד הערוצים אל האפיק המרכזי של נחל שיזף שם נוכל לפגוש באחת מקבוצות הזנבנים, ציפורים אפורות עם זנב ארוך השייכות לאחת מקבוצות המחקר של אמוץ זהבי. כאשר תפגשו את הזנבנים השתדלו לשמור על השקט, הביאו אתכם ביצים, תפוזים או לחם, זרקו להם ותוכלו לחזות בהתנהגות מאלפת של ציפורים שהורגלו לנוכחות החיובית של האדם בשטח.

סיורים מהנים!

מסר: ארז כחולי.

נ.ב. לכל סיור יש להצטייד במפה בקנה מידה

6

של 1:50,000

מסלולי קיץ באזור חצבה
מאחר ואנחנו בעיצומה של עונה חמה לא נצא לטיולים ארוכים, אולם אם ישנם אנשים המעוניינים לטייל בכל זאת, נוכל להציע להם רשימה של כמה מסלולים קצרים בשיטה של מסלולי פרסה, שהוכנו במיוחד לתקופות חמות שניתן לסיימם עד שעה 8.00-9.00 בבוקר. אתרכז הפעם במסלולים באזור חצבה.

מסלול מס' 1

נגיע לגבעת פרסה דרך הכניסה לעיר אוכוח. הגבעה נמצאת בסמוך לישוב ממערב לו. נשאיר את הרכב באזור הישוב וכבר משם ניתן להבחין בשביל העולה אל הגבעה ממזרח. כאשר נעלה בשביל נוכל להבחין במכנה החולי של הגבעה ובגושי הסלע הבנויים מחלוקי נחל הנמצאים בתהליך של החלקה כלפי מטה. כאשר נגיע לראש הגבעה נוכל לצפות לכיוון צפון מערב לרכס המכתש הקטן ומעלה העקרבים ולכיוון דרום מזרח נצפה על גבעות שיזף, חצבה, עין חוצוב ועידן. נוכל לראות יפה את המעבר מאזור אכן החול הנובית עם נוף השיטים בעל נוף החווארים הלבן החשוף המלווה אותנו במכת לכיוון ים המלח הנמצא צפונית לנו.

מסלול מס' 2

סיור לנחל גידרון

נתחיל את הסיור בבית הספר שדה חצבה. הסיור

התוכנית

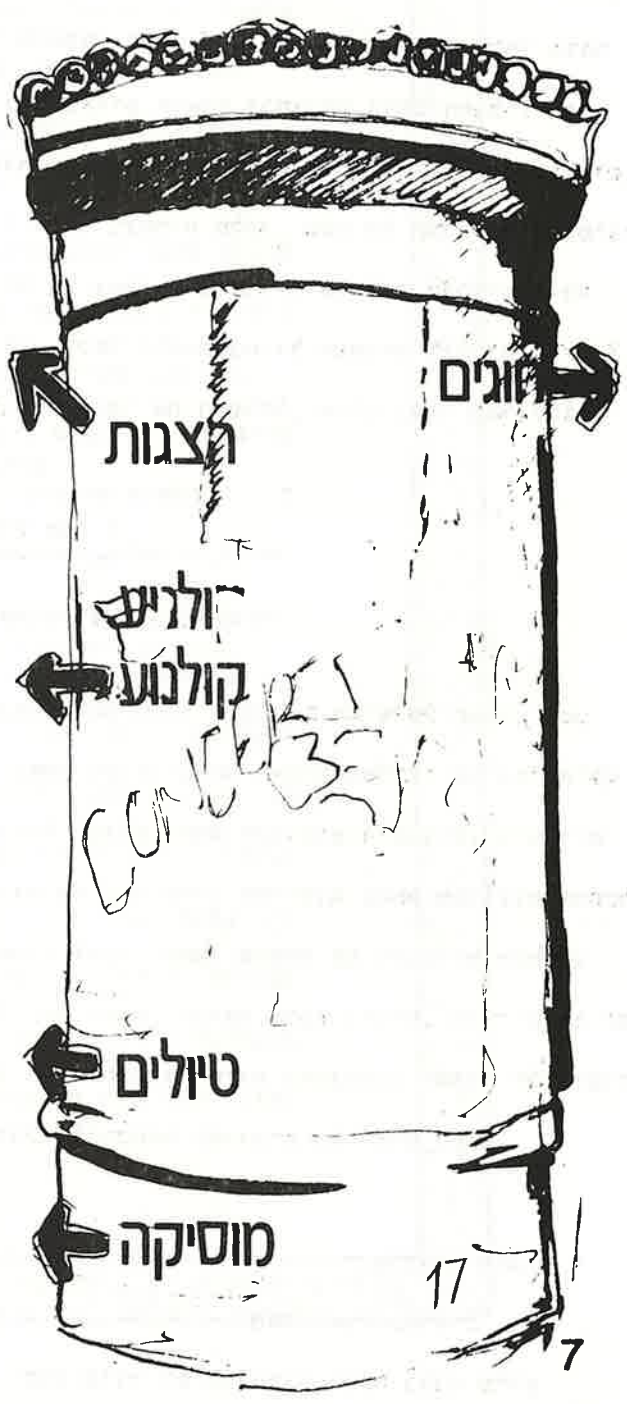
תוכניות

ת ר כ ו ת ו ה ש כ ל ה

מערך הפעילות התרבותית וההשכלותית של המועצה האזורית הולך ומסתעף, וכשנת הפעילות של השנה החדשה יצטרפו מספר חוגים חדשים לרשימת החוגים המסורתיים הקיימים כבר עתה.

ה ש כ ל ה

ברצוננו לקיים השנה חוג לספרות אזורי, המבוסס על מפגשים שיערכו פעם אחת בחודש. חוג זה יתקיים בשיתופם של התק"ם ושל הספריה האזורית, ויהיה מושתת על קריאת יצירות ספרותיות מומלצות וניתוחן בעזרת מרצים הבאים אלינו מהצפון. הספרים המיועדים לקריאה לקראת הפגישות הנ"ל יחולקו במועד המאפשר קריאה נינוחה והכנה מוקדמת מתאימה. הספר הראשון מרשימת הספרים בה יעסוק החוג: ספרן של אמיל אז'אר, "כל החיים לפניו".

כדי לאפשר לנו לתכנן באופן סופי את מערך
ההשתלמויות ולמנוע שיבושים בלתי רצויים.

ת ר ב ו ת

גם בתחום הפעילות התרבותית ננסה להוסיף כמה
דברים לפעילות השגרתית הקיימת כבר עתה ובמסגרת
זו אנו מתכננים להוסיף יותר הצגות וסרטים לילדים
ונוער באירועים שיתרחשו אחת לחודש. הכרעה סופית
בנושא זה תפול לאחר קביעת המסגרת התקציבית
שתעמוד לרשותנו.

לוח הפעילויות התרבותיות לחודש ספטמבר

- 7.9.85 - ערב ראיונות ותרבות המבוסס על יצירה
עצמית אזורית.
- 17.9.85 - ערב פתיחה של שנת הפעילות החדשה
בהשתתפות "נגני גיטרות" (ליד הדשא של הבריכה
בחצבה).
- 17.9.85 - סרט "מועדון הכותנה"
- 21.9.85 - סרט "קרטה קיד" לילדים ונוער.

מסרה: סמדר.

ס י ד ו ר פ ר ח י ם א ק ב נ ה

קיבלנו פניות רבות של תושבי האזור המבקשים
לקיים חוג לסידור פרחים בשיטה היפנית "אקבנה".

חוג זה יתבסס בעיקר על חומר גלם מקומי הנמצא
בשפע באזורנו (שורשים, אבנים, צמחיה מקומית וכו').

ח ו ג ל א נ ג ל י ת מ ד ו ב ר ת
(בהדרכת פנינה אושרוביץ).

יפתחו שני חוגים האחד לילדים מכיתה א'-ד'
והשני למבוגרים.

ח ו ג ל ב ל ט

חוג כלט לילדות מכתה א' - ד'.

ח ו ג ל ת פ י ר ה (בהדרכת נעמ"ת)

בתחילת חודש ספטמבר תתפרסם חוברת המפרטת
את הפעילויות השונות שברצוננו לקיים השנה.
הינכם מתבקשים להחזיר מיד את תשובותיכם אלינו

ענייני תברואה

הענייני בינומין

ה ב ו ל נ ו צ ל

מה יותר קל ונוח ?

מה יותר קל ומה יותר נוח מלהמנע מאחריות ?
לשלב ידיים ולהעביר את האחריות והאשמה בכל

אזור הערבה הוא אזור מיוחד באקלימו, כמבנה

"הממונים על הנושא?" הגאוגרפי וריחוקו ממרכז הארץ. כאן קיימים

והנושא כמקרה דנך הוא תברואה: היגינה, צרכים שהם "יהרג ועל יעבור" כמו שתיית מים,

וניקיון ברשות הפרט ולא פחות ברשות הכלל. מזגן ואף כיסוי ראש.

לשון אחר: איכות הסביבה. לא מובן לי מדוע לא דואגים לכסות את

דוגמה מן החיים: בישוב פלוני משליכים התחנה מספיר צפונה ואף את התחנה דרומה

החקלאים איש את פסולת שדהו ממש בסמוך לחלקתו. לעוברי אורח ולחברים בינינו שאין ברשותם

כתוצאה ישירה ניתן לחזות בענני זבובים שמחים רכב צמוד. מכיוון שבטוחה אני שרכים מצטר-

וטובי לב המכסים את שמי אותו ישוב ואף ישובים פים אלי לתפילה, תקוה אני שהאחראים יתנו

סמוכים. כשלב הבא קמה זעקה גדולה ונוראה ומיד יד וירימו את הכפפה.

מסרו: מיכל רובין

ת ג ו ב ת ר א ש ה מ ו ע צ ה

התחנה צפונה נהרסה ע"י משאית והוחלט

לא לתקנה מאחר והמועצה הזמינה תחנות חדשות.

במחסני המועצה נמצאות 23 תחנות חדשות עשויות

מעץ כדוגמת התחנה ההולכת ומורכבת ברחבת

ההסעות של בית הספר במרכז ספיר.

מאחר ולא קיבלנו עד כה את המימון להקמת

התחנות הנ"ל הביצוע מתעכב.

אני מקוה שהשחרור התקציבי יתבצע בחודשים

הקרובים ונוכל לקראת חודש מרץ 86 להיות במצב

שבכל כניסה לישוב תהיינה 3 תחנות כולל אחת

בתוך הישוב עצמו.

דוד מיטב
מח' תברואה

הרמה.

לכבוד: שמואל קלפנר
עוזר מנכ"ל משרד התקשורת.

הנדון: בעיות תקשורת במועצה אזורית "ערבה תיכונה".

בהמשך לפגישתנו ושיחתנו בע"פ על בעיות באזורנו הנני להעלות על הכתב:

א. המרכזיה במחנה הצבאי עין יהב מיושנת מאוד וגורמת לתקלות רבות בתקשורת -

1. קשיים רבים בהשגת קו חוץ לחיג ג מחוץ לאזור.
2. טעויות רבות בקבלת המספר המבוקש, לעיתים תכופות מקבלים מספר אחר.
3. האזנה לשיחות אחרים כאשר מרימים השפורפרת או מחייגים למנוי אחר.
4. רעשים והפרעות רבות בקווים.
5. האזור כולו מתנתק לעיתים תכופות ולא ניתן לקיים קשר עם אזור אחר הדבר מהווה בעיה חמורה וקשה כשלעצמה.
6. לעיתים מזומנות מתנתקות שיחות.
7. הפעלת קו הטלקס במעט בלתי אפשרית בתנאים אלה.
8. אין חיג ישיר לחו"ל.

ב. לפני כחצי שנה העברנו לחברת בזק ב"ש מפה ובקשה להתקנת טלפונים במבנה התעשייה החדש שהוקם במרכז ספיר באזור התעשייה. למבנה זה נחוצה רשת עילית, עד כה לא הותקנה הרשת למרות שהמועצה הגישה על שמה בקשות להתקנה ע"מ לזרז ההליכים. מחסור בטלפונים מונע משוכרי המבנה להעביר עסקיהם למבנה מאחר והם תלויים בקשר טלפוני. הפעלת המבנה נועדה ל-1.8.85.

ג. במושב פארו אין אפשרות להתקין טלפונים נוספים ויש צורך בהתקנת ציוד נושא במרכזיה הקיימת בישוב. חב' בזק הבטיחה בכתב ביצוע העבודה במהלך שנת התקציב 85/6, אבקש לפעול לזרז ההתקנה.

ד. במושב חצבה קיים קרון המשרת את הישובים חצבה, עידן, בית ספר שדה חצבה, עיר אובות ועין חצבה. הקרון מלא ולא ניתן להתקין טלפונים נוספים. גם במקרה זה יש מכחב התחייבות לביצוע במהלך שנת התקציב 85/6 - אבקש לזרז גם הליך זה.

ה. המועצה העמידה לרשות חברת בזק שטח במרכז ספיר לבניית מבנה תקשורת כולל העברת האנטנה + המגבר לשידורי רדיו וטלוויזיה מהמחנה הצבאי למרכז ספיר. לאור כל התקלות במערכת נדמה לי שמו הראוי לבחון מחדש את סדרי הקדימויות ולקדם הקמת המרכזיה החדשה וכל זאת לאור הקמת תחנת קול אמריקה באזור אשר לבטח תזדקק לשרות אמין כולל חיג ישיר לחו"ל.

אני בטוח שבאזור כשלנו המנותק מכל מרכז עירוני, יש חשיבות רבה לשרות טוב ואמין של תקשורת הכולל טלפון, טלוויזיה ורדיו. בהכרה,

מקוה לטיפולך ועזרתך בנידון.

איכו און
ראש המועצה.

משלחו המועצה

סיכום מישיבת נציגי הישובים - מתאריך 20.8.85 - במשרדי המועצה

נוכחים: עמי שחם, אבי כדן, יפתח בן-דוד, יורם לוי, אהרונסון (צוקים), אילן אורן, פלד דיכטר.

סדר היום:

1. מזוג אורן בי"ס - תקציב הפעלה.
2. פיננסי אשפה מתחנת דלק עין יהב.
3. השתתפות התושבים בהעסקת רופא כללי ורופאת שיניים.
4. בקשת צופר לפיתוח עתיקות מועה.
5. לקראת דיון עם לשכת ההדרכה נגב.
6. ממוצעים מושב פארן - משנת 1982.

הוחלט:

1. להמשיך לגייס תקציב ממשרד החינוך להפעלת מערכת מיזוג האויר. בשלב זה הוחלט לא להשבית את בית הספר.
 2. הוחלט לפעול בהתאם להחלטת המועצה הקודמת המחייבת תשלום עבור פיננסי אשפה מתחנת הדלק בעין יהב, על פי החשבון שיוגש ע"י המועצה.
 3. סוכם באופן עקרוני בחיוב לגבי השתתפות התושבים בתפעול מערכת שרותי הבריאות והרפואה במועצה באם יהיה בכך צורך. המועצה תפעל להשגת כל העלות ממימון קופ"ח וגורמים אחרים.
 4. אושו עקרונית לקדם את הבדיקה לפיתוח האתר. הנושא יובא לדיון ולאישור בפני מליאת המועצה כשאר תהיה למושב צופר הצעה לקראת ביצוע.
 5. נמסרה אינפורמציה לגבי הבעיות הקיימות בההדרכה החקלאית באזור. נציגי הישובים יכינו דרישותיהם לקראת הישיבה עם א. לוי.
 6. הנושא יבדק בפרוטוקולים של ישיבות מליאת המועצה ויובא בפניה לדיון נוסף בישיבת המליאה הבאה.
- החלטות אלו יובאו בפני מליאת המועצה הבאה - לאישורן.

רשם: אילן אורן.

חקלאות בערבה

הועדה החקלאית

במסגרת הועדה החקלאית בשלוש שנים שחלפו, גובשה תכנית עבודה שלפיה נקבעו יעדי המחקר והפיתוח. הבסיס לתכנית העבודה היתה ההנחה שמבנה המשק הקיים חייב לעבור שינוי הדרגתי לענפים אינטנסיביים מאוד המבוססים על ידע מתוחכם, ניצול התנאים המיוחדים לערבה, אמצעי יצור משוכללים ורווחיות גבוהה ביותר ליום עבודה, לצד פיתוח ענפים אקסטנסיביים ממוכנים בעלי דרישה מינימלית לימי עבודה שיחאימו בעתיד גם לביצוע בחלקות משותפות.

המחקר שהתבצע עסק בתחומים הבאים:

1. גידול לזרעים - בשתי מגמות - גידול זרעים של זנים פתוחים לתצרוכת מקומית של ישובי הערבה בשלב הראשוני. טופלו במסגרת נסיונית - פלפל, חצילים ובצל וקיימת אופציה לגידולים אחרים במידה והאזור יאמץ הנושא.
 - גידול מכלואים של ירקות, פרחים, כותנה וגידולי מספוא - טופל בעיקר בצד הארגוני שכן הנושא המקצועי מרוכז בחברות הזרעים ואין טעם לפתח ידע מקביל.
 2. בתי צמיחה - הנושא באופן כללי טומן בחובו אפשרויות רבות. כהתחלה חשבנו להתרכז בגידול ירקות מקובלים - פלפל ומלונים. בשלבים מאוחרים היתה כוונה לטפל בענפים מיוחדים יותר - צמחי נוי, תבלינים בעציצים, עגבניות צ'רי ליצוא, שתילים (משתלה) וריבוי, גידול לזרעי מכלוא.
- במסגרת התחנה טופל נושא המלונים לעונת האביב המוקדמת והתוצאות לדעתנו, מאפשרות ישום. בשל ההשקעה הכספית הגבוהה יש להתקדם בהדרגה מבוקרת בפיתוח הנושא.

3. פרחים - הנושא נמצא כעת בהתעניינות מחודשת. טווח הגידולים החדשים האפשרי רחב. מסגרת לפעילות הוצעה ע"י הועדה החקלאית לישום במסגרת המו"פ בהיקף מבוקר אצל התקלאים המעוניינים. קיים קושי בהתארגנות לביצוע שיאפשר גם הסקת מסקנות ולימוד נכון של הנושא.

באותה מסגרת הוצע למו"פ לממן כמשק מודל את נושא הורדים. לדעתנו, יש יתרון ברור לערבה בענף זה וחייבים לבחון את התאמתו למבנה המשק הקיים והעתידי בעיקר בהקשר לימי העבודה הנחוצים.

4. תבלינים וצמחי רפואה - תחת כותרת זו מתוכננים ומוצעים לביצוע מספר נושאים:

- א. תבלינים לשיווק טרי - הנושא קיבל תנופה ובעונה הקרובה יקומו כנראה מספר חלקות גדולות באזור.
- ב. צמחי רפואה ותבלינים כמוצר מיובש ומעובד - קיים ביקוש למוצרים ברווחיות גבוהה. הנושא מחייב מערך עיבוד לתבלינים המיובשים בהשקעה ראשונית של כ-\$30,000. קיים יזם מעוניין וההזמנות לכמות גדולה.
- ג. תה רפואי - דומה במתכונתו לסעיף הקודם אבל המוצר הסופי מורכב יותר. בנוסף למתקן העיבוד צריכה לקום מערכת שיווק פעילה כדי לשמור על רווחיות גבוהה של הענף.
- ד. תבלינים כעציצי נוי - מוצר מבוקש באירופה ונסחר בכמויות גדולות שנים רבות בבורסות השונות. הוגשה הצעה למו"פ והנושא יתבצע כנראה אצל שלושה מגדלים בצופר בעונה הקרובה.
- ה. תבלינים לזרעים - ענף מתוכנן שלא טופל פיזית עדיין. יוצע כנראה, בעתיד כמשק מודל. מחייב התקשרות עם חברת זרעים בארץ או בחו"ל. אין עדיין חקלאי מעוניין. פיתוח הנושא דורש ידע רב, מיכון מיוחד ואורך נשימה רב. יש להערכתנו, יתרון אקלימי ברור לתנאי הערבה.

5. ניצול אנרגיה סולרית לחימום וקרור - קיימת טכנולוגיה חדשה שפותחה באורמט/סולמת לחימום בתי צמיחה ולקרור. המגמה הסופית בתחום זה היא להגיע לבקרת האקלים בבתי צמיחה ברמה גבוהה שתאפשר קבלת יבולים גבוהים באיכות מעולה.

הוצע למו"פ כמשק מודל שילוב של מערכת ראשונית כזו במסגרת ורדים ובשנה שלאחריה גם בגידול מלונים בחורף. התוצאות בפארן מניצול אנרגיה של מים גאוטרמיים מצביעה על רווחיות גבוהה. מכיון שכמות אנרגיה זו מוגבלת אין מנוס מחיפוש אחרי טכנולוגיות חדשות לניצול אנרגיות אחרות לחמום.

בקרת האקלים מחייבת מחקר בתחומים נוספים - CO₂, קרינה, לחות, אוורור והתאמה אגרוטכנית של הגידולים למערכת כזו.

6. **הקלאות אכסטנסיבית - נבחנו מספר אפשרויות בעבר בהיקף מוגבל:**

1. **עגבניות לתעשייה,**
2. **כותנה,**
3. **חמניות,**
4. **תבלינים מיובשים ולהפקת שמנים אתריים,**
5. **פפריקה ופלפל ליבוש,**
6. **גידולי זרעים,**
7. **צמחי רפואה לתעשיית תרופות,**
8. **עצים לתעשיית עץ.**

בכל הנושאים שהוזכרו להלן קיים ידע אגרוטכני בסיסי מספיק להתחלת ביצוע של חלקות חצי מסחריות וברוב המקרים נקשר קשר עם גורמי שיווק מעוניינים. רמת הרווחיות של ענפים כאלו נעה בתחום של 1000 - 500 \$ לדונם, להוציא חריגים.

עגבניות לתעשייה מחייב שטחים גדולים וניהול מרוכז. קיים גור מעוניין שהתחייב בכתב לקנוח 100 או 200 טון ביום במשך עונה ארוכה.

כותנה רמת הרווחיות עשויה להיות גבוהה יחסית ברמת השקיה גבוהה. עמידה למים מליחים ומזוכנת לגמרי. הערבה הדרומית מתכנת פיתוח הנושא.

חמניות עשוי להיות יתרון חשוב בהקדמת היבולים. הגידול פשוט וממוכר.

תבלינים מיובשים נושא שהוזכר בסעיפים קודמים. להפקת שמן אתרי ממינים רבים צופים שווקים טובים. מתקן הפקה יקום כנראה בשיוף וימצא גם צבעי מאכל מ**פפריקה**.

פלפל מיובש (קפסיקום) הוא מוצר שנסחר בהיקפים גדולים. ניתן לגדל בעלויות נמוכות ובתנאי הערבה היבוש פשוט וזול.

גידול לזרעים מחייב קשר עם חברות זרעים אך הקמת תשתית היא תנאי יסודי לפיתוח הנושא. מחייב ידע ונסיון רב. משך הפיתוח מתוכנן למספר שנים.

צמחי רפואה לתעשיית תרופות בתחנת הנסיונות טופלו שלושה מינים - וינקה, גואר וסנה. הרווחיות דומה לכותנה. המוצר משמש חומר גלם לתעשיית תרופות ולתעשיות כימיות שונות. קיימת רשימה ארוכה של מינים נוספים שתטופל במידה ותהיה נכונות להיכנס לנושא.

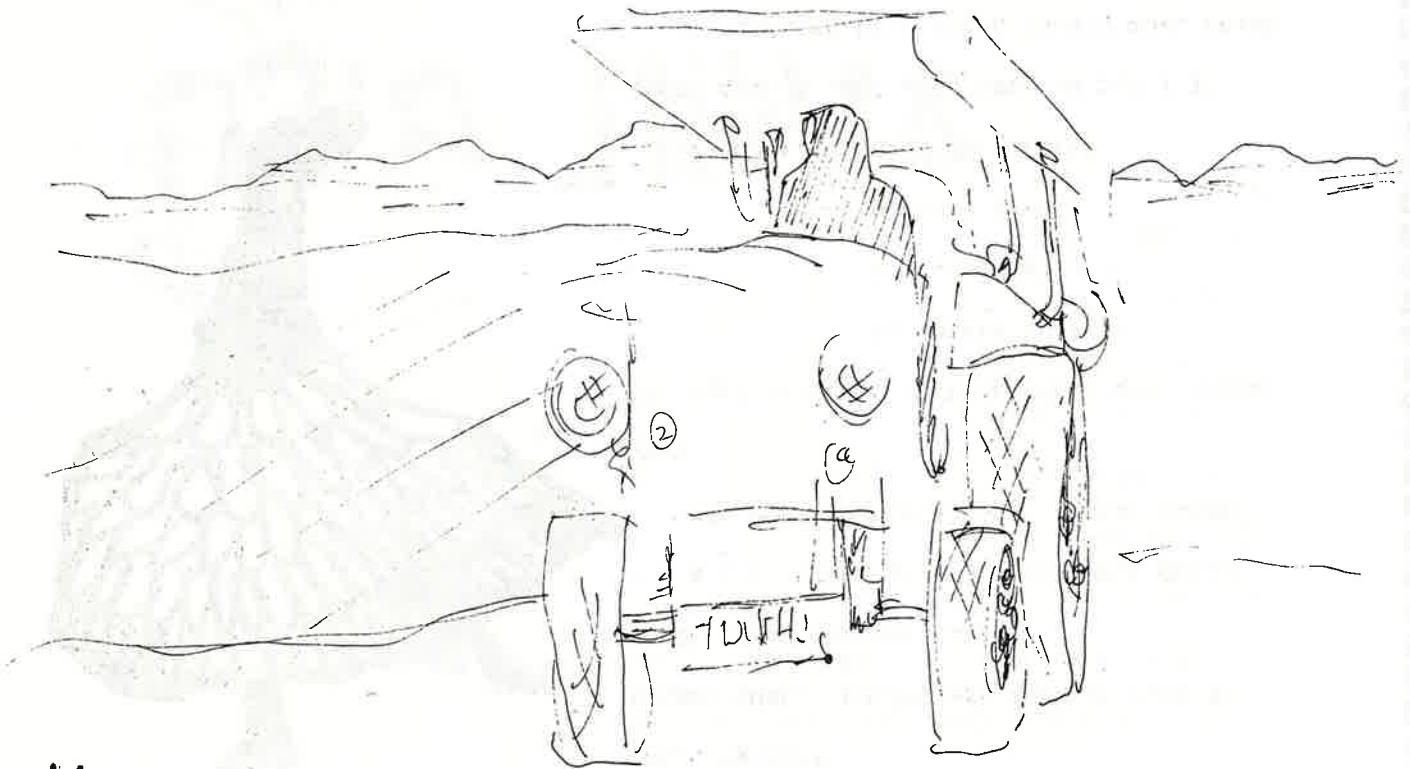
אשל זקוף כנציג של עץ המתאים לתנאים המקומיים. איכות העץ גבוהה מאוד. תקופת הגידול כ-8 שנים. גדל על מים מלוחים או מי ביוב. קיימים מספר עצים נוספים המתאימים לאותה מטרה.

הועדה החקלאית עסקה בעבר בניהול הקשר עם חוקרים ומדריכים שונים בנושאים השוטפים. רוכז הקשר עם מטפחי הזנים בירקות, ביצוע ניסויים בבעיות אגרוטכניות, השתתפות בישיבות ודיונים מקצועיים, הכנת תוכניות עבודה של תחנת הנסיונות וריכוז הנושאים למו"פ.

הנושאים שטופלו בעבר - גידול תות שדה, עגבניות צ'רי, דלעיות, שעועית מטפסת, מלפפונים בבתי צמיחה, אספרגוס, אקליפטוסים פורחים, פלפל חריף ליבוש, מבנים קלים למלונים אביביים, זני עגבניות ליצוא, זנים חדשים של פלפל, חסה אייסברג וגידולי עלים אחרים, זני מלונים ואבטיחים, זני בצל, גידול בטטות.

הועדה החקלאית גלתה מעורבות בתכנון, ביצוע ויזום של מחקר וישום בהתמוטטות פלפל, התמוטטות פרי המלונים (טל דבש), מיקרווזה לשיפור קליטת הזרחן, נושאים שונים בהגנת הצומח, הקמת חלקת המטעים הנסיונית בחצבה, העשרה ב- CO_2 הצללה בפלפל להארכת הניבה, שתילת פלפל, פיתוח מיכונ חקלאי בנושאים שונים, מחקרים בכלכלה של אוניברסיטת הנגב והר" לטה לחקלאות.

ישי אדלר.

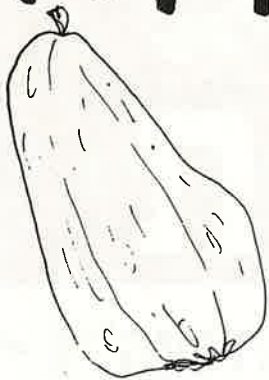
סיור חקלאים לספרד

כידוע, ספרד מהווה כיום גורם תחרותי
בשיווק ירקות בחודשי החורף באירופה.
אזורי הגידול בספרד דומים בחלקם לתנאי
הערכה, ועיקר הגידול מתבצע בחממות מסוג
מיוחד.
האזור החשוב ביותר בספרד הוא אזור אלמרייה
וגם אזור מורסיה ושניהם מצרים ירקות בהיקף
גדול.
לפי בקשת מספר חקלאים מהאזור, אנו פותחים
בהרשמה לקראת סיור חקלאי בספרד, (כחודש נובמבר
או דצמבר), על מנת לראות ולהתרשם מקרוב משיטת
הגידול, התקופה, אזור גידול וכו'.
לפי הצעה שקיבלנו ממשרד נסיעות מחיר נסיעה
לאדם, למשך 8 ימים יעלה בסביבות \$ 1 000.
המחיר כולל : טיסה הלוך ושוב.
מיניבוס לסיור
מס כרטיס (20%)
מס נסיעות (\$ 150)
בתי מלון (כולל ארוחת בוקר וערב) לשני אנשים
בחדר.
מספר המקומות מוגבל ל-15. הזדרזו להרשם,
כ ד א י ! תכנית סיור מפורטת, מחיר מדויק
ומועד נסיעה יפורסמו בקרוב.
ההרשמה כמשרדי המועצה אצל סמדר או נינט עד
תאריך 1.10.85

ל ה ש ת מ ע
רפי דיין

סלט קישואים

חומרים:

4-5 קישואים גדולים

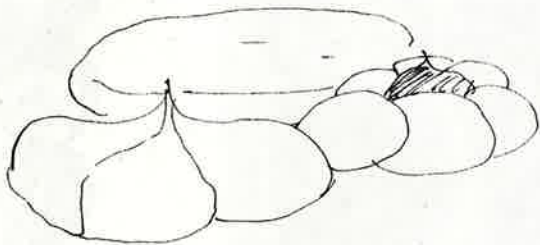
2 כפות מיונית

3 שיני שום גדולים

אופן ההכנה:

לקלוף את הקישואים. לפרוס לפרוסות דקות מאד ולטגן בשמן עמוק עד להשחמת הקישוא. להניח הקישואים המטוגנים על ניר סופג. לאחר מכן יש לכתוש שום, להוסיף את המיונית והקישואים. לערבב הכל ביחד.

צוגיות בירה

חומרים:

1 ק"ג קמח רגיל

1 כוס שמן

1 כוס בירה לבנה

1 מרגרינה בלי מלח

2 שקיות אבקת סוכר

1-1/2 כוס סוכר

אופן ההכנה:

לערבב החומרים ביחד עד לעיסה חלקה ולאחר מכן ליצור גלילי בצק ולהכניסם למזרק עוגיות. יש אפשרות לזרות שומשום על העוגיות. לאפות בחום גבוה.

בתאריך

צאוזמר נינט.

איאוי פיל סקס

שוכח

שזוחה

סיוה

הקלחים

לפטר

האי חוילוס

מארבת

צורק... זק קנו... סביר
זרביקה... טיליה יצוק... חצבה
הצבסה... ניט צאזמור... סביר
דכוס הנגב"ג"ש, טל. 7243